

Scenariusz audycji – Jazz i film

Cele Audycji:

Wprowadzenie uczniów w bogatą muzykę jazzową związaną z filmem.

Pomoc Dydaktyczna

Pomocą jest materiał multimedialny – prezentacja zawierająca teksty opisowe, zdjęcia znanych postaci filmu i jazzu, fragmenty nagrań utworów. Materiał ten jest niezbędny do prowadzenia tych zajęć, ale nie może stanowić wyłącznego źródła informacji dla prowadzącego zajęcia.

Początki

Film dźwiękowy

Filmy muzyczne

Lata 30te – 50te

Lata 60te i później

Filmy animowane

Specyfika muzyki filmowej

Seriale telewizyjne

Najbardziej znaczący kompozytorzy

Jazz w polskim filmie

Polska telewizja

Początki

Ważne wydaje się właściwe naświetlenie specyficznej atmosfery, która towarzyszyła powstawaniu kina, filmu i jazzu. Wykonywanie muzyki na żywo do obrazu filmowego może się wydać uczniom niezwykle oryginalne. Warto wspomnieć, że nadal czynione są tego rodzaju próby.

Pytania do uczniów: Czy widzieli jakiś niemy film? Jakimi mieli wrażenia? Jak sądzą, czy lepsza jest muzyka improwizowana w czasie filmu, czy przygotowana i nagrana wcześniej?

Film dźwiękowy

Warto zwrócić uwagę na popularność jazzu w latach kiedy powstawał film. Również należy podjąć tematykę ograniczeń rasowych związanych z jazzem.

Pytania do uczniów:

Dlaczego jazzu „używano” często do filmowych historii gangsterskich? Czy podziały rasowe w sztuce mają w ogóle rację bytu?

Filmy muzyczne

Warto zwrócić szczególną uwagę na postacie, które dzięki filmowi zdobyły popularność – do dziś są to ikony amerykańskiej kultury. Warto też pokazać na czym polegała oryginalność kolejnych, znanych zespołów i solistów.

Pytania do uczniów:

Proszę wymienić znane postacie związane z pierwszymi latami kina dźwiękowego. Dlaczego i w jaki sposób Glen Miller zdobył taką popularność? Proszę wymienić film lub utwór związany z nazwiskiem Glena Millera.

Lata 30te – 50te

Należy zwrócić uwagę na dalszy, niewiarygodnie szybki rozwój przemysłu filmowego i związany z tym rozwój kompozycji orkiestrowych tworzonych na jego potrzeby. Należy wymienić kilka ważnych nazwisk i połączyć je z konkretnymi utworami.

Pytania do uczniów:

Czy widzieli jakiś czarno-biały film? Czy pamiętają muzykę, która była w takim filmie? Czy słyszeli inne, nie filmowe nagrania znanych twórców jazzowych z tych lat?

Lata 60te i później

Warto podkreślić, że muzyka jazzowa i tworzący ją muzycy sami stali się interesującym tematem dla filmowców. Można podkreślić różnice jakie w tym zakresie występowały w jazzie amerykański i europejskim.

Pytania do uczniów:

Czy znają jakąś niezwykłą i barwną historię muzyka jazzowego? Czy ta historia nadawałaby się na film? Dlaczego?

Filmy animowane

Warto powiedzieć dlaczego akurat muzyka jazzowa, swingowa tak dobrze nadawała się do ilustracji filmów animowanych. Pokazać ilustracyjne „możliwości” muzyki jazzowej. Pokazać walory rytmów oraz instrumentów perkusyjnych doskonale nadających się do podkreślania różnego rodzaju efektów.

Pytania do uczniów:

Czy przypominają sobie dobrze muzykę do filmów animowanych? Czym się charakteryzuje? Proszę wymienić jakiś znany tytuł filmu i scharakteryzować rodzaj muzyki, która towarzyszyła jakiejś ważnej scenie.

Specyfika muzyki filmowej

Warto wyjaśnić dlaczego improwizacja dobrze nadaje się do wielu scen filmowych. Opowiedzieć, jak różne rodzaje muzyki jazzowej nadają się do różnych sytuacji. Warto podkreślić niezwykłą plastyczność i łatwość zmian jakie można stosować akurat w muzyce jazzowej.

Pytania do uczniów:

Dlaczego improwizacja dobrze nadaje się do wielu scen filmowych? W jaki sposób można zasugerować muzykom jazzowym oddanie odpowiedniej atmosfery czy klimatu określonej sceny?

Seriale telewizyjne

Należy opowiedzieć o początkach telewizji. Uczniom może nie być znana telewizja czarno-biała i taka, która dysponuje tylko jednym, nadawanym przez kilka godzin programem. Wśród wielu wymienionych nazwisk muzyków jazzowych niektóre są nadal bardzo znane. Warto podkreślić oryginalność niektórych twórców, takich jak Neal Hefti, Quincy Jones, Gerry Mulligan.

Pytania do uczniów:

Jaki jest powód ogromnego powodzenia seriali w telewizji? Czy potrafią powiedzieć jaki rodzaj muzyki towarzyszy serialom, które teraz oglądają?

Najbardziej znaczący kompozytorzy

Warto opowiedzieć bliżej o tak wyjątkowych postaciach jak **Quincy Jones** czy **Lalo Schifrin**. Ważne stają się tu konkretne nagrania oraz umiejętność ich komentowania.

Pytania do uczniów:

Czy znają taką postać jak Quincy Jones? Czy kojarzą pracę Quincy Jonesa z niebywałym powodzeniem płyt Michaela Jacksona?

Jazz w polskim filmie

Warto opowiedzieć historię Krzysztofa Komedy. Koniecznie należy pokazać uczniom także nagrania, a może też materiały filmowe. Można zwrócić uwagę na niezwykłą karierę jaką rozpoczął Komeda i opowiedzieć o innych muzykach i ważnych postaciach z nim związanych (Hłasko, Trzaskowski, Polański, Ptaszyn Wróblewski, Stańko).

Pytania do uczniów:

Czy widzieli jakiś film z muzyką Komedy? Czy znają jakieś jego utwory (mogą być piosenki)? Czy kojarzą muzykę Andrzeja Kurylewicza?

Polska telewizja

Warto powiedzieć o ważnej edukacyjnej roli jaką pełni telewizja. Można podkreślić także jej walory w docieraniu do odległych miejsc (w których jest bardzo słaby dostęp do kultury). Opowiedzieć o archiwach filmowych, które są własnością telewizji i z zasobów których może ona dowolnie korzystać.

Pytania do uczniów:

Czy uczniowie mają jakiś pomysł na program telewizyjny, który propagował by muzykę? Jaka scenografia powinna towarzyszyć dobrym jazzowym koncertom? Czy wolą słuchać koncertu jazzowego w telewizji, czy pójść do klubu?

Opracowanie Ryszard Borowski